

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

10 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit în componența:
președinte
judecători

Diaconu Iurie
Catan Liliana
Guzun Ion
Mardari Dumitru
Bejenaru Iurie

judecând, fără participarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în procuratura de circumscripție Chișinău, Bradu Valentina, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 14 mai 2018, în cauza penală privindu-l pe

BECA Roman XXXXX, născut la
XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 08.10.2014 – 04.04.2017;

Instanța de apel: 07.03.2018 – 14.05.2018;

Instanța de recurs: 27.05.2019 – 10.09.2019.

Asupra recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul Penal lărgit

c o n s t a t ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 4 aprilie 2017, Beca R. a fost achitat de sub învinuirea incriminată acestuia în temeiul art. 322 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii.

2. Prin rechizitoriu, Beca R., a fost învinuit de faptul că, la 31 iulie 2014, aproximativ la ora 11:50, a avut intenția de a transmite substanțe narcotice verișorului său, Beca Eu., care era deținut în Penitenciarul nr. 4 din or. Cricova, str. Luceafărul nr. 9, mun. Chișinău, prezentând la control coletul cu provizii destinat condamnatului Beca Eu., supraveghetorul de la întrevederi, Torgan O., în urma verificării pachetului, în sacoșa cu bomboane a depistat substanțe narcotice. Astfel, Beca R. a fost învinuit că împreună cu o persoană necunoscută de gen feminin au camuflat substanțe narcotice în patru pachetele de formă cilindrică, confecționate din pachete incolore transparente din ambalaje de bomboane de tip „Grand Toffi”, „Eclair” și „Baton Cacao”. Conform raportului de constatare tehnico-științific nr. 6554 din 11.08.2014, substanțele depistate s-au constatat a

fi marijuană în cantitatea de 5,20 gr., care conform Hotărârii Guvernului nr. 43 din 26.01.2009 constituie substanță narcotică în cantități mari.

Pe baza stării de fapt expuse supra, inculpatul, *în drept*, a fost învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 322 alin. (1) Cod penal, *transmiterea tănuită de la control sau încercarea de a transmite prin orice mijloace persoanelor deținute în penitenciare a băuturilor alcoolice, a drogurilor, medicamentelor sau a altor substanțe cu efect stupefiant, precum și a altor obiecte, a căror transmitere este interzisă, dacă această acțiune a fost săvârșită în mod sistematic sau în proporții mari.*

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de achitare, în termenul și modul prevăzut de art. 401-402 Cod de procedură penală, a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 322 alin. (1) Cod penal, iar în temeiul art. 60 Cod penal, procesul penal să fie încetat, în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

În motivarea cererii de apel, procurorul a făcut referire la următoarele aspecte:

- instanța a examinat probele prezentate de acuzatorul de stat, însă, eronat și subiectiv a dat apreciere circumstanțelor cauzei, care în mod direct indică asupra vinovăției inculpatului;

- nu a fost respectată dispoziția art. 101 Cod procedură penală, care stipulează expres că fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării;

- la baza sentinței de achitare, în primul rând, au fost puse declarațiile inculpatului, care nu și-a recunoscut vinovăția, negând săvârșirea infracțiunii incriminate, cât și declarațiile martorilor Beca A., Beca Eu. și Crăciun T., care fiind martori invitați la solicitarea apărării sunt în relații de rudenie cu inculpatul, mai mult ca atât, martorii vizați au dat declarații contradictorii cu circumstanțele de fapt ale cauzei;

- în același timp, declarațiile inculpatului au fost respinse prin probele acuzării și în special: prin declarațiile martorilor Torgan O., Zaharia Gh., Sacovschi V., dar și prin corpurile delictelor, prin mijloacele materiale de probă și materialele dosarului penal, care au fost cercetate de instanță.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 14 mai 2018 apelul procurorului a fost respins, ca nefondat, cu menținerea sentinței de achitare fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a specificat că, starea de fapt și de drept se află în concordanță deplină cu materialele cauzei și corect a fost statuată de către instanța de fond, nefiind prezente careva temeiuri de casare a sentinței. În plus, prima instanță a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei penale, examinând probele administrate prin prisma utilității și veridicității lor, sub toate aspectele, complet și obiectiv, călăuzindu-se de Lege, just concluzionând asupra achitării inculpatului în baza art. 322 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel a apreciat că învinuirea înaintată prin rechizitoriu inculpatului Beca R. nu și-a găsit confirmarea, or acuzatorul de stat nu a acumulat suficiente probe pertinente și concludente care să demonstreze culpabilitatea acestuia și mai mult ca atât, că ar fi fost comisă o asemenea infracțiune.

La calificarea infracțiunii de transmitere ilegală a obiectelor interzise persoanelor deținute în penitenciar, latura obiectivă trebuie analizată în strânsă legătură cu latura subiectivă, deoarece pentru existența infracțiunii nu se poate concepe o latură fără cealaltă, ele formând un tot întreg. Ca atare nu este suficient să se stabilească numai comiterea de o persoană a acțiunii (inacțiunii) și urmarea periculoasă a acesteia, ci trebuie să se constate și că acestea au fost precedate și însoțite de procese psihice specifice vinovăției ca trăsătură a infracțiunii, întrucât răspunderea penală presupune atât un temei obiectiv, cât și unul subiectiv.

Latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 322 alin. (1) Cod penal se realizează prin acțiuni de transmitere tăinuită de la control sau încercarea de a transmite prin orice mijloace persoanelor deținute în penitenciare a băuturilor alcoolice, a drogurilor, medicamentelor sau a altor substanțe cu efect stupefiant, precum și a altor obiecte, a căror transmitere este interzisă.

Latura subiectivă a infracțiunii se manifestă prin intenția directă a făptuitorului care își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii de a transmite tăinuit persoanelor deținute în penitenciare substanțe narcotice.

Instanța de apel a atestat că în ședința de judecată nu a fost dovedită vinovăția inculpatului Beca R. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 322 alin. (1) Cod penal, adică încercarea de a transmite tăinuit de la control persoanelor deținute în penitenciare a substanțelor cu efect narcotizant, a căror transmitere este interzisă, dacă această acțiune a fost săvârșită în proporții mari.

Acuzatorul de stat a făcut referire și a susținut că vinovăția lui Beca R. se dovedește prin declarațiile martorilor: Sacovschi V., Torgan O., Zaharia Gh., precum și prin: procesul-verbal de percheziție și ridicare din 31.07.2014, procesul-verbal de examinare a obiectului din 22.08.2014, cererea din 31.07.2014 adresată administrației Penitenciarului nr. 4, or. Cricova, prin care acesta solicită primirea coletului destinat deținutului Beca Eu. și declară că în colet nu sunt obiecte interzise. Referitor la declarațiile martorului Zaharia Gh. precum că Beca R. nu a răspuns concret dacă cunoaște ce substanță a fost ridicată, instanța de apel a apreciat că acestea sunt fără suport probatoriu. Or, din aceste declarații nu se poate conchide că inculpatul cunoștea despre existența substanțelor narcotice în coletul prezentat spre control și intenționat a încercat transmiterea în Penitenciarul nr. 4 or. Cricova.

În ceea ce privește procesul-verbal de percheziție și de ridicare din 31.07.2014, procesul-verbal de examinare a obiectului din 22.08.2014, cererea din 31.07.2014 adresată administrației Penitenciarului nr. 4, or. Cricova, la care a făcut referire acuzatorul de stat, ca probe care demonstrează vinovăția lui Beca R., instanța a consemnat că prin mijloacele de probă nominalizate se constată depistarea și ridicarea substanțelor narcotice, ceea ce nu probează vinovăția inculpatului.

Conform art. 8 alin. (2) - (3) Cod procedură penală, nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa. Concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului.

La caz, s-a reținut că atât la urmărirea penală, cât și în ședința de judecată inculpatul Beca R. nu a recunoscut vinovăția, iar din conținutul declarațiilor consemnate în rechizitoriu se atestă inversul celor indicate de procuror precum că acesta ar fi recunoscut vina. Totodată, cele relatate de inculpat se adevăresc prin declarațiile martorilor Beca A., Crăciun T., care au menționat că coletul cu produse alimentare a fost transmis prin rutiera Orhei-Chișinău, iar inculpatul a preluat pachetul deja la gara centrală a mun. Chișinău urmând să-l transmită lui Beca Eu., care la acel moment era deținut în Penitenciarul nr.4, or. Cricova, mun. Chișinău. Tot în ședință de judecată, martorii Crăciun T. și Beca Eu. au declarat că pachetul a fost preluat de la Crăciun T. de o domnișoară necunoscută lor și transmis la rutieră spre mun. Chișinău.

În contextul celor expuse, instanța a conchis asupra faptului că versiunea privind adăugarea în pachet a bomboanelor și substanțelor interzise de domnișoara cunoscută a lui Vasile, colegul de celulă a lui Beca Eu., nu a fost combătută de probele prezentate de acuzare.

Prin prisma prevederilor enunțate, instanța a conchis că nu au fost aduse probe certe și concrete precum că inculpatul Beca R. intenționat a încercat transmiterea substanțelor narcotice în Penitenciarul nr. 4, or. Cricova, sau că acesta ar fi cunoscut despre existența lor în coletul prezentat spre control, respectiv în lipsa probelor concludente în acțiunile lui Beca R. lipsește latura subiectivă a infracțiunii. Prin urmare, nefiind prezentate într-un proces contradictoriu, probe capabile să răstoarne prezumția de nevinovăție, inculpatul se consideră nevinovat.

Instanța de apel a reținut că considerentele primei instanțe despre achitarea inculpatului sunt motivate și argumentate din punct de vedere al temeiniciei și legalității, sub aspectul că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate nu este dovedită în cadrul procesului penal, prima instanță reținând în mod just că fapta lui Beca R. nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 322 Cod penal.

Concomitent, partea acuzării nu a prezentat nici o probă care ar demonstra că inculpatul Beca R. a avut o înțelegere cu persoana care i-ar fi transmis substanțele interzise, că a cunoscut despre aceasta și că incidentul respectiv are legătură cu relațiile dintre inculpat și persoana deținută în penitenciar. În hotărârea emisă în cauza *Telfner contra Austria* din 20 martie 2001, 33501/96, CtEDO a considerat că din simplul fapt că reclamantul era principalul utilizator al vehiculului și din faptul că nu a dormit acasă în acea noapte, nu se naște obligația acestuia de a-i oferi o explicație, dat fiind că nu există nici măcar un început de probă împotriva lui.

6. Nefiind de acord cu soluția pronunțată de instanța de apel, procurorul declară recurs ordinar solicitând casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare.

În opinia procurorului în cazul în care instanța de apel nu a fost de acord cu aprecierea probelor de către instanța de fond și a ajuns la concluzia de a achita inculpatul, aceasta urma să desfășoare concluzia dată, expunându-și punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii și puse la baza sentinței, fapt ce pe caz nu a avut loc fiind prezentă o apreciere incorectă, tendențioasă și formală de ordin general a probelor și circumstanțelor cauzei penale, nefiind indicat în decizie nici un motiv bazat pe probe de ce în acțiunile inculpatului nu sunt prezente elementele infracțiunii incriminate de către organul de urmărire penală.

În opinia recurentului, instanța de apel nu a îndeplinit strictele prevederi ale legii, precum și explicațiile date de către Plenul Curții Supreme de Justiție la pct. 14 al Hotărârii nr. 22 din 12 decembrie 2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel”, din sensul cărora rezultă că nerespectarea cerințelor legii echivalează cu nerezolvarea fondului apelului, fapt ce se califică ca eroare și atrage după sine casarea deciziei instanței de apel.

Sub acest aspect acuzarea de stat atestă că, instanța de apel nu a respectat în deplină măsură prevederile normelor menționate, prin ce s-au comis erori de drept.

Instanța de apel nu a analizat în ansamblul lor toate probele administrate la dosar atât cele care îl incriminează pe inculpat, cât și cele care confirmă nevinovăția lui, dar s-a referit la cele din urmă, fără a le aplica la justa valoare, astfel menținând o hotărâre neîntemeiată și dând o apreciere contrară probelor acumulate și cercetate în instanța de judecată și care nu corespund stării de fapt stabilite de către organul de urmărire penală.

Acuzarea consideră că vina lui Beca R., în comiterea infracțiunii incriminate se dovedește indubitabil prin probe și mijloace materiale din dosar. La fel, se menționează că instanța de apel a ignorat declarațiile martorilor Zaharia Gh., Sacovschi V. și Torgan O., inclusiv cele făcute de ultimii în instanța de apel, precum și datele conținute în procesul-verbal de percheziție și ridicare din 31.07.2014, procesul-verbal de examinare a obiectului din 22.08.2014, cererea din 31.07.2014 adresată administrației Penitenciarului nr. 4, or. Cricova.

Ca rezultat, instanța de apel, *preluând concluziile greșite a celei de fond*, neîntemeiat a respins toate afirmațiile apelantului invocând că acuzatorul de stat nu a prezentat careva probe, pe când în realitate, instanțele au ignorat depozițiile părților și a martorilor, alte mijloace de probă prezentate de procuror, dând prioritate declarațiilor inculpatului.

În drept, cererea de recurs este fundamentată pe temeiurile de casare stipulate de pct. 6) din alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală – hotărârea nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

7. Judecând recursul ordinar declarat, în raport cu actele cauzei, Colegiul Penal lărgit ajunge la concluzia că acesta urmează a fi admis, pentru următoarele considerente.

Cu titlul preliminar, se relevă că obiectul cenzurii instanței de recurs este limitat la analiza chestiunilor de drept în privința cărora instanțele de fond au admis erori procesuale, respectiv rațiunea și finalitatea exercitării acestei căi de atac, se rezumă la

înlăturarea erorilor de drept admise de instanța ierarhic inferioară la etapa precedentă de judecare a cauzei, regulă stipulată și în art. 434 Cod de procedură penală.

Verificând actele cauzei, raportate la criticele procurorului, instanța de recurs conchide că hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu dispunerea rejudecării cauzei, conducându-se în acest sens de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit cărora judecând recursul, instanța este în drept să-l admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, atunci când erorile judiciare nu pot fi corectate la această etapă a procedurilor.

Potrivit celor conținute în cererea de recurs, se constată că partea acuzării, atât la etapa judecării apelului, cât și în prezent, critică cu vehemență modalitatea de apreciere a probatoriului administrat în vederea demonstrării acțiunilor ilicite comise de inculpat, făcând trimitere la faptul că instanța de apel nu a îndeplinit prevederile legii și nu a ținut seama de explicațiile date de către Plenul Curții Supreme de Justiție la pct. 14 al Hotărârii nr. 22 din 12 decembrie 2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel”, din sensul cărora rezultă că nerespectarea cerințelor legii echivalează cu nerezolvarea fondului apelului, fapt ce se califică ca eroare și atrage după sine casarea deciziei instanței de apel.

În expunerea de motive, care au stat la baza soluției de admitere a recursului declarat, instanța pornește de la aceea că, declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată exercitat produce un efect devolutiv complet asupra fondului cauzei, prin alte cuvinte provoacă un control integral atât vizavi de circumstanțele de fapt, cât și asupra celor de drept, în privința persoanelor care l-au declarat și privitor la argumentele avansate de acestea, în latura penală și cea civilă.

Articolul 417 alin. (1) pct. 7) - 8) Cod de procedură penală stipulează expres că decizia instanței de apel trebuie să cuprindă fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea acestuia, precum și motivele adoptării unei atare soluții. Dacă instanța de apel nu îndeplinește prevederile legale expuse supra, toate acestea echivalează cu nerezolvarea fondului apelului declarat, fapt ce atrage după sine casarea deciziei adoptate.

Analizând actul adoptat de instanța de apel, în raport cu erorile semnalate de recurentă, Colegiul Penal lărgit constată că instanța a eșuat să examineze minuțios aspectele învinuirii înaintate inculpatului Beca R. și constatările din sentință, care sunt importante pentru justa soluționare a cauzei, axându-se preponderent pe aceleași raționamente expuse de prima instanță în favoarea achitării inculpatului, respingând apelul procurorului, ca nefondat. *De facto*, instanța de apel, ajungând la aceeași concluzie despre nevinovăția inculpatului, ca și prima instanță, nu a pătruns în esența problemei de drept deduse judecății, ci în linii generale a statuat că Beca R. nu se face vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 322 alin. (1) Cod penal.

Curtea reamintește cu fiecare ocazie posibilă că echitatea unei proceduri se apreciază în raport cu ansamblul acesteia, iar efectul art. 6 § 1 este, *inter alia*, de a plasa

„tribunalul” sub obligația pozitivă de a instrumenta cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, raportând învinuirea înaintată inculpatului la probele susținute de procuror, prin dezbaterile argumentelor aduse de părți, fără a fi prejudiciat fondul.

Instanța de recurs ține să precizeze că nu simpla recunoaștere a învinuirii este determinantă pentru a se da eficiență unui proces echitabil, desfășurat în limitele legalității și imparțialității, aceasta constituind doar o condiție procedurală, ci stabilirea vinovăției inculpatului cu privire la faptele reținute în sarcina sa prin actul de sesizare a instanței. Or, ceea ce prevalează este existența unui proces echitabil, despre care nu se poate vorbi în măsura în care se neagă principiul aflării adevărului.

Potrivit textului incriminator, Beca R., *de fapt*, a fost pus sub învinuire pentru că, *la 31 iulie 2014, aproximativ la ora 11:50, a avut intenția de a transmite substanțe narcotice verișorului său, Beca Eu., care era deținut în Penitenciarul nr. 4 din or. Cricova, str. Luceafărul nr. 9, mun. Chișinău, prezentând la control coletul cu provizii destinat condamnatului Beca Eu. Supraveghetorul de la întrevederi, Torgan O., în urma verificării pachetului, în sacoșă cu bomboane a depistat substanțe narcotice.*

Baza factologică descrisă supra a fost încadrată juridic de acuzatorul de stat în temeiul art. 322 alin. (1) Cod penal.

Instanțele de fond, neraportând învinuirea înaintată inculpatului la prevederile art. 325 Cod de procedură penală, au conchis că vinovăția lui Beca R. de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 322 alin. (1) Cod penal, și anume *încercarea de a transmite prin orice mijloace persoanelor deținute în penitenciare a drogurilor, dacă această acțiune a fost săvârșită în proporții mari*, nu a fost dovedită indubitabil prin probatoriul administrat și cercetat în cadrul ședințelor de judecată.

Omisiunea instanței de apel de a face o analiză a probatoriului administrat și de a se expune argumentat asupra fiecărei probe în parte, este cu certitudine o lacună care nu poate fi corectată de către instanța de recurs la această etapă a procedurilor urmând a fi înlăturată de instanța de apel, prin rejudecarea cauzei. Statuările ce preced, referitoare la lipsa probelor ce ar confirma vinovăția inculpatului sunt pripite, nu au suport probator. Prin urmare, la caz, nu există o coroborare între probele aduse în susținerea învinuirii și cele prezentate în favoarea achitării inculpatului.

În general, Colegiul apreciază că instanța de apel într-un mod foarte succint și evaziv a stabilit că nici o probă din cele administrate pe caz nu-l incriminează pe inculpat, ci din contra îi dezvinovățesc.

Drept urmare, toate acestea denotă că recurenta are dreptate afirmând că instanțele de fond vădit tendențios și pripit s-au expus asupra nevinovăției inculpatului de comiterea infracțiunii de transmitere ilegală a unor obiecte sau substanțe interzise persoanelor deținute în instituțiile penitenciare. Tot aici se notează că, de principiu, instanțele de judecată urmează să judece cauza în limita învinuirii înaintate inculpatului prin rechizitoriu, fără a o diminua sau suplini cu elemente impropriei circumstanțelor de fapt descrise în partea motivantă a actului de sesizare a instanței.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile expuse în dispozițiile art. 436 Cod de procedură penală, care reglementează procedura de

rejudecare și limitele acesteia, să judece cauza în strictă conformitate cu exigențele legii procesual-penale și să țină seama de cele invocate în prezenta decizie, având în vedere motivele casării ei, să înlăture omisiunile admise și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în acord cu art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit

d e c i d e :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în procuratura de circumscripție Chișinău, Bradu Valentina, casează total decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 14 mai 2018, în cauza penală privindu-l pe Beca Roman XXXXX, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la 8 octombrie 2019.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion

Judecător

Mardari Dumitru

Judecător

Bejenaru Iurie